

ชื่อผลงาน (Best Practice) การตรวจสุขภาพเพื่อออกใบรับรองแพทย์คนประจำเรือ (Fitness to work Seafarer)

คำสำคัญ ตรวจสุขภาพเพื่อออกใบรับรองแพทย์, คนประจำเรือ, โรงพยาบาลทหารเรือกรุงเทพ

1. เกริ่นนำ

กระบวนการ/วิธีการดำเนินงานในอดีต

โรงพยาบาลทหารเรือกรุงเทพ พร. เป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านการดูแลสุขภาพแก่กำลังพลกองทัพเรือ และครอบครัว ตลอดจนประชาชนทั่วไป ที่ตั้งอยู่บริเวณพื้นที่เขตบางนา ใกล้กรมอุทกศาสตร์ทหารเรือ ซึ่งแต่เดิมนั้น ระบบการตรวจสุขภาพของโรงพยาบาลทหารเรือกรุงเทพ พร. ให้บริการตรวจสุขภาพประจำปีแก่ ข้าราชการ พลเรือน และ ข้าราชการ ทร. ที่ต้องไปปฏิบัติราชการตามภารกิจเท่านั้น

ในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมา ประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับเรื่องเรือเดินสมุทร แรงงานในทะเล ที่ยังไม่ได้มาตรฐาน จนส่งผลกระทบต่อประเทศชาติ รัฐบาลจึงต้องมีการปรับปรุงแก้ไขและมอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ร่วมแก้ปัญหา เนื่องจากสภาพการจ้างงาน การทำงานบนเรือเดินทะเลมีลักษณะของงานที่มีความแตกต่างจากการทำงานของลูกจ้างทั่วไป คือมีความเสี่ยงภัยทางทะเลและมีระยะเวลาการทำงานที่ต่อเนื่องยาวนาน ประกอบกับความสัมพันธ์ของคนทำงานบนเรือ กับเจ้าของเรือบางส่วน มิได้มีความสัมพันธ์ตามสัญญาจ้างแรงงาน และกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันคือกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ไม่อาจให้ความคุ้มครองแก่ลูกจ้างและคนประจำเรือให้ได้รับความเป็นธรรม ในเรื่องมาตรฐาน สภาพการจ้าง การทำงาน ความปลอดภัยและสุขอนามัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีกฎหมายว่าด้วยแรงงานทางทะเลขึ้นโดยเฉพาะ

สภาความมั่นคงแห่งชาติจึง ได้ออกแผนความมั่นคงแห่งชาติทางทะเล พ.ศ.2558-2564 โดยอาศัยผลประโยชน์แห่งชาติทางทะเลเป็นปัจจัยขับเคลื่อนสำคัญและเพื่อให้การปฏิบัติต่อแรงงานทางทะเลเป็นไปตามมาตรฐานสากลจึงได้มี พระราชบัญญัติ แรงงานทางทะเล พ.ศ.2558 ขึ้น โดยยึด Maritime Labour Convention : MLC 2006 ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization : ILO) เป็นตัวแบบ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 5 เม.ย. 2559 เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยแรงงานทางทะเลโดยเฉพาะ เพื่อรับรองว่าแรงงานทะเลของไทยให้ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมตามมาตรฐานสากล หลักใหญ่ที่เกี่ยวกับทางการแพทย์คือ ห้ามคนประจำเรือทำงานโดยไม่มีใบรับรองแพทย์ว่ามีความพร้อมด้านสุขภาพ โดยใบรับรองแพทย์ที่ออกให้คนประจำเรือ จะต้องเป็นมาตรฐานเดียวกันทั้งหมดและต้องผ่านการตรวจสุขภาพจากแพทย์คนประจำเรือเท่านั้น

โรงพยาบาลทหารเรือกรุงเทพ พร. ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญดังกล่าว จึงได้ส่งแพทย์ไปอบรมเพื่อเป็นแพทย์ตรวจคนประจำเรือและ ได้ขึ้นทะเบียนสถานพยาบาลในการตรวจสุขภาพเพื่อออกใบรับรองแพทย์คนประจำเรือ ตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2560 สภาพทั่วไป

โรงพยาบาลทหารเรือกรุงเทพ พร. เป็นหน่วยงานที่ให้บริการด้านการดูแลสุขภาพแก่กำลังพล กองทัพเรือ และครอบครัว ตลอดจนประชาชนทั่วไป ปัจจุบันได้พัฒนาเป็นโรงพยาบาลที่ได้รับการรองรับมาตรฐาน ISO 9001-2018 และเนื่องจาก รพ. ฯ มีพื้นที่ตั้งอยู่ในเขตบางนา อยู่ใกล้กับท่าเรือ ปตท.และท่าเรือบางจาก ทำให้ในพื้นที่นี้มีบริษัทเดินเรือ เปิดทำการอยู่หลายแห่ง และอยู่ใกล้กับโรงพยาบาล ทาง รพ. ฯ จึงได้พัฒนาต่อยอดการให้บริการตรวจสุขภาพแต่เดิมที่มีอยู่แล้ว โดยเพิ่มการให้บริการตรวจเพื่อออกใบรับรองแพทย์ให้คนประจำเรือขึ้น และเริ่มเปิดให้บริการ ฯ ตั้งแต่เดือน มีนาคม พ.ศ. 2560 เป็นต้นมา

คนประจำเรือ ในที่นี้หมายถึง กลุ่มคนที่ต้องทำงานบนเรือ เช่น กัปตัน คนเดินเรือ ช่างกลเรือ คนจัดเตรียมอาหารบนเรือ กะลาสีเรือ ตลอดจนแผนกอื่น ๆ ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการเดินเรือ ไม่ว่าจะเป็นเรือชนิดใด ๆ เช่น เรือโดยสาร เรือท่องเที่ยว เรือขนส่งสินค้า เรือที่ขนส่งพนักงานไปทำงานบนแท่นขุดเจาะกลางทะเล เป็นต้น โดยกลุ่มคนประจำเรือนี้เป็นกลุ่มคนที่ต้องไปทำงานอยู่ในสถานที่ที่มีข้อจำกัด และอยู่ห่างจากชายฝั่งหรือสถานพยาบาลเป็นระยะเวลานาน มีโอกาสเกิดภาวะฉุกเฉินทางสุขภาพขณะอยู่บนเรือได้ตลอดเวลา การตรวจสุขภาพก่อนทำงานจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น เพราะไม่เพียงทำให้ผู้ว่าจ้างมั่นใจในความพร้อมเพื่อไปปฏิบัติงาน แต่ยังเป็นการประเมินศักยภาพของตนเองก่อนการทำงานด้วย โดยเฉพาะกลุ่มคนทำงานบนเรือดังกล่าว เมื่อเกิดเหตุการณ์ฉุกเฉินทางสุขภาพหรืออุบัติเหตุที่มีความจำเป็นที่จะต้องนำผู้ป่วยกลับเข้าชายฝั่งทันที นั้น จะเป็นไปได้ด้วยความลำบาก ทั้งในการขนย้าย ส่งต่อผู้ป่วย ตลอดจนเป็นการสูญเสียค่าใช้จ่ายจำนวน

มหาดาล และหากกลับมาไม่ทันอาจจะส่งผลกระทบต่อถึงขั้นเสียชีวิตได้ทันที การตรวจสุขภาพเพื่อออกใบรับรองแพทย์คนประจำเรือ เป็นไปตาม พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล ปี พ.ศ. 2558 ตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข โดยกำหนดมาตรฐานสุขภาพ ได้แก่ มาตรฐานสภาพร่างกาย มาตรฐานสุขภาพกาย มาตรฐานสุขภาพจิต และมาตรฐานที่กรมการแพทย์กำหนด โดยให้สอดคล้องกับแนวทางการตรวจทางการแพทย์ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization : ILO) หรือองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization : IMO) หรือองค์การอนามัยโลก (World Health Organization :WHO) ดังนี้

1. กำหนดให้ตรวจสุขภาพ ทุก 2 ปี สำหรับคนประจำเรือที่มีอายุมากกว่า 18 ปี และ
2. กำหนดให้ตรวจสุขภาพ ทุก 1 ปี สำหรับคนประจำเรือที่มีอายุน้อยกว่า 18 ปี แต่ไม่น้อยกว่า 16 ปี

ลักษณะสำคัญของวิธีหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ

- รพ.ทหารเรือกรุงเทพ พร. เป็นสถานพยาบาลที่มีแพทย์ขึ้นทะเบียนเพื่อตรวจสุขภาพและออกใบรับรองแพทย์คนประจำเรือ
- มีอุปกรณ์และเครื่องมือที่ใช้ตรวจสุขภาพคนประจำเรือ ได้รับการบำรุงรักษาสอบเทียบทุกปี
- มีระบบการให้บริการแบบ One Stop Service เมื่อผลตรวจสุขภาพปกติ สามารถออกใบรับรองแพทย์คนประจำเรือได้ในทันที

วัตถุประสงค์ของวิธีหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ

- เพื่อให้คนประจำเรือมีความพร้อมด้านสุขภาพในการปฏิบัติงานบนเรือ
- เพื่อออกใบรับรองแพทย์คนประจำเรือได้ตามมาตรฐานสำนักกฎหมายกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
- เพื่อให้ผู้รับบริการมีความพึงพอใจในการใช้บริการ

เป้าหมาย

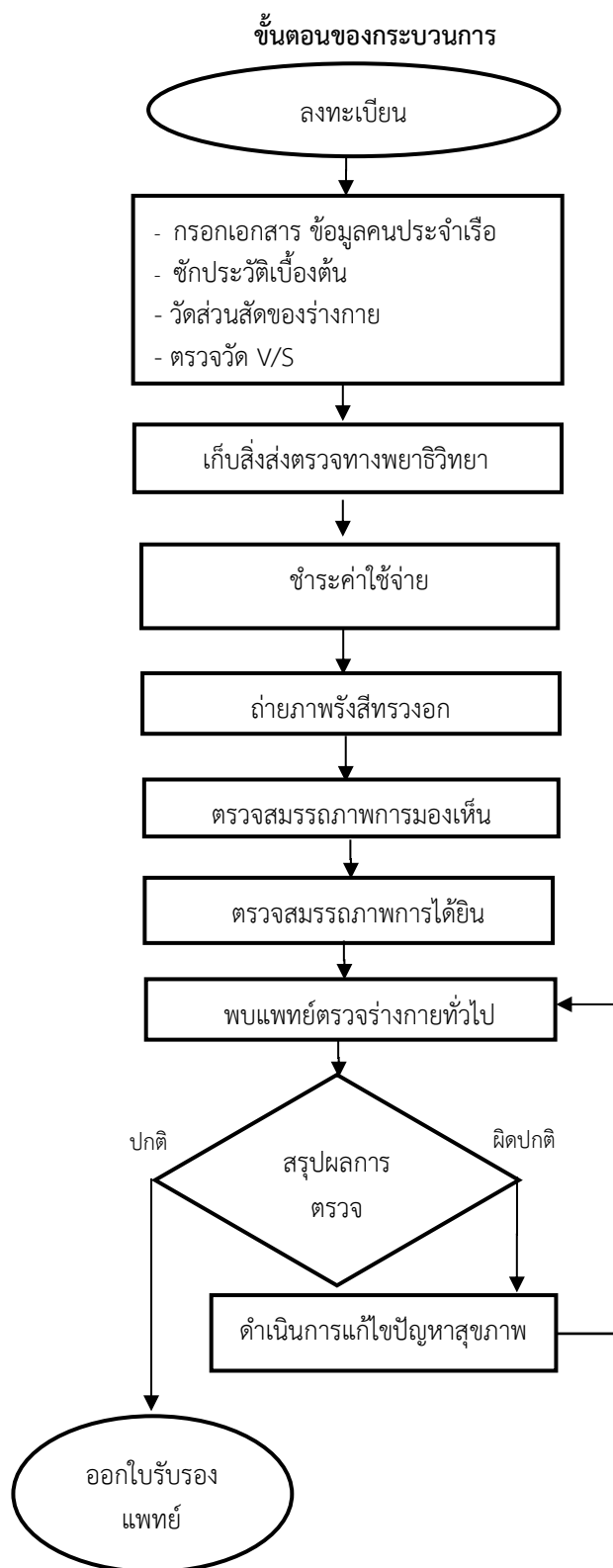
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ

- จำนวนผู้รับการตรวจสุขภาพคนประจำเรือ เป้าหมาย เพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ต่อปี

ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ

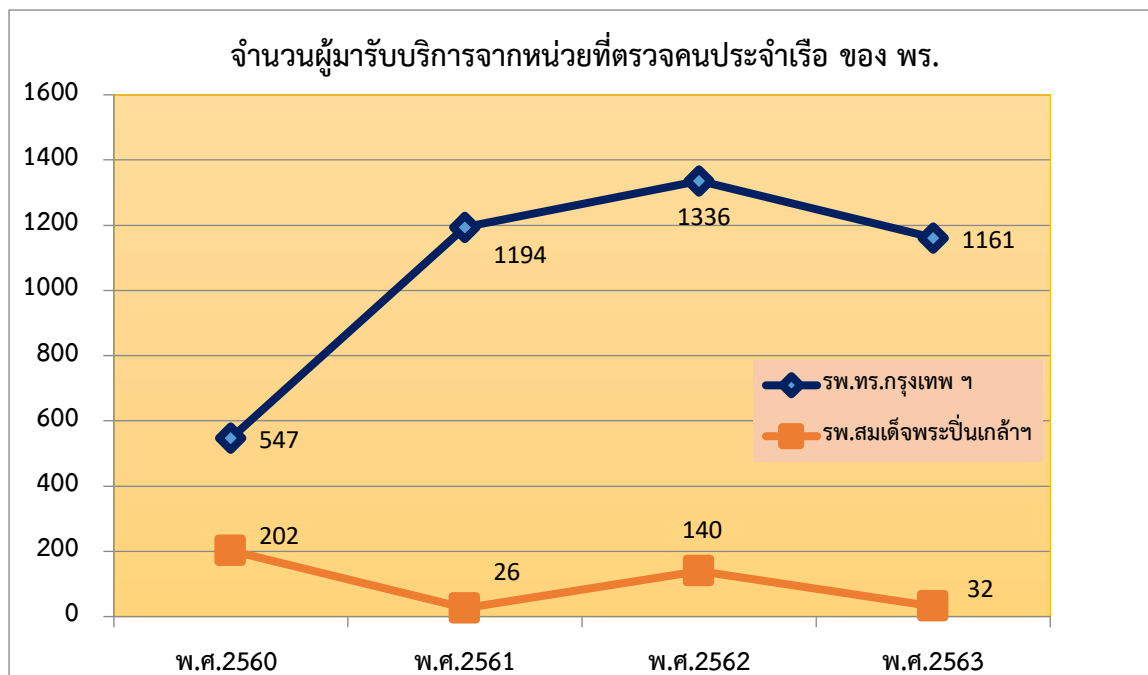
- ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการคนประจำเรือ เป้าหมาย ร้อยละ 85

2. ลำดับขั้นตอนการดำเนินกิจกรรมพัฒนา Flow Chart (แผนภูมิ) ของวิธีหรือแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศ

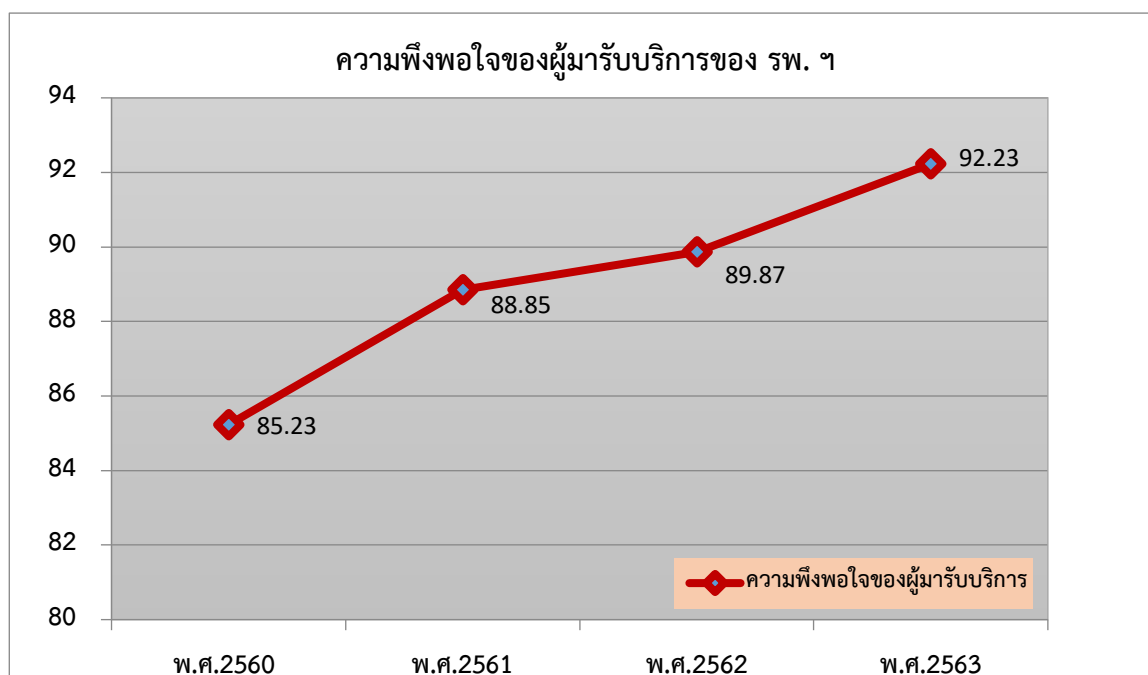

3. ผลการดำเนินการ

3.1 จำนวนผู้รับบริการจากหน่วยที่ตรวจคนประจำเรือ ของ พร.

3.2 ร้อยละความพึงพอใจของผู้รับบริการคนประจำเรือ

3.3 เมื่อดำเนินการตามขั้นตอนของ Best Practice แล้ว ส่งผลต่อ พร. ดังนี้

3.3.1 เพิ่มศักยภาพด้านการให้บริการแก่ผู้รับบริการที่ปฏิบัติงานประจำเรือ

3.3.2 เพิ่มขีดความสามารถของกรมแพทย์ทหารเรือ ด้านการตรวจสุขภาพเพื่อออกใบรับรองแพทย์คนประจำเรือ (Fitness to work Seafarer)

4. บทเรียนที่ได้รับ

มีการปรับระบบการให้บริการตรวจสุขภาพคนประจำเรือให้เป็นแบบ One Stop Service โดยการปรับสถานที่และจัดหาอุปกรณ์ เครื่องมือสำหรับตรวจสุขภาพคนประจำเรือไว้ประจำที่ห้องตรวจสุขภาพ เมื่อผลตรวจสุขภาพปกติสามารถออกใบรับรองแพทย์คนประจำเรือให้ได้ในทันที

5. ปัจจัยความสำเร็จ

5.1 ปัจจัยภายนอก

- พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ.2558 เป็นกฎหมายที่ว่าด้วยแรงงานทางทะเลโดยเฉพาะ และมีผลบังคับห้ามคนประจำเรือทำงาน โดยไม่มีใบรับรองแพทย์ว่ามีความพร้อมด้านสุขภาพ

- มีข้อได้เปรียบในเรื่องของทำเลที่ตั้ง ของ รพ. ฯ ซึ่งมีพื้นที่ตั้งอยู่ในเขตบางนา อยู่ใกล้กับท่าเรือ ปตท.และท่าเรือบางจาก ทำให้ในพื้นที่นี้มีบริษัทเดินเรือเปิดทำการอยู่หลายแห่ง และอยู่ใกล้กับโรงพยาบาล เข้าถึงง่าย สะดวกในการเดินทางมารับบริการ

- มีการประสานความร่วมมือ ระบบการตรวจสุขภาพคนประจำเรือกับสำนักกฎหมายกรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

5.2 ปัจจัยภายใน

- ผู้บริหารเล็งเห็นความสำคัญ ในการเพิ่มศักยภาพการให้บริการตรวจสุขภาพ ของ รพ. ฯ

- มีแพทย์ที่ผ่านการอบรมเป็นแพทย์ตรวจคนประจำเรือ และสามารถออกใบรับรองแพทย์ให้คนประจำเรือ

- มีการอบรมบุคลากรงานตรวจสุขภาพในการใช้เครื่องมือวัดต่างๆในการตรวจสุขภาพคนประจำเรือ

- การให้บริการตรวจสุขภาพคนประจำเรือให้เป็นแบบ One Stop Service เมื่อผลตรวจสุขภาพปกติ สามารถออกใบรับรองแพทย์คนประจำเรือได้ในทันที

6. การเผยแพร่/การได้รับการยอมรับ และ/หรือรางวัลที่ได้รับ

- เผยแพร่บทความการตรวจสุขภาพคนประจำเรือลงวารสารข่าวสารแพทย์นาวี

7. ภาคผนวก

Ministry of Public Health
THE KINGDOM OF THAILAND
MEDICAL CERTIFICATE

No. A042317

Issued under the provision of Regulation 19 of the INTERNATIONAL CONVENTION ON STANDARDS OF TRAINING CERTIFICATE AND WATCHKEEPING FOR SEAMEN, 1978, as amended 2010 (STCW2010). The medical approval are comparable to IRRITIME (AMOUR CONVENTION) 2006.

ข้อมูลส่วนบุคคล/PERSONAL DETAILS

ชื่อจริง นามสกุล MELDONHAIAN ชื่อคุณสมญา QUANGHAI (ชื่อ) ชื่อภาคพื้นเมือง ชื่อจริง นามสกุล QUANGHAI ชื่อคุณสมญา QUANGHAI สัญชาติ Nationality THAI () ผู้ถือใบอนุญาต Proof of identity

เลขประจำตัวประชาชน/Identification No. 125040025220 วันหมดอายุ/Date of Expiry 20 OCT 2025
เลขประจำตัวบัตรประชาชน/Identity Document No. H49372
เลขที่หนังสือเดินทาง/Passport No. AB200787 วันหมดอายุ/Date of Expiry 31 JUL 2023
เลขที่หนังสือคนตรวจจ้าง/Seaman book no. H49372 วันหมดอายุ/Date of Expiry 30 JUN 2023
หน่วยงาน/Department ข้าราชการ (Engine Service)

ข้อมูลการตรวจสุขภาพ/MEDICAL FITNESS CATEGORY

(/) ตรวจร่างกายดี / Fit without Restriction
(/) ตรวจร่างกายดี / Fit with restriction
การตรวจสุขภาพ/Description of seaman's
Restriction
None / Other

การตรวจสายตา/Visual Acuity	(/) ดี / Yes	(/) ไม่ดี / No
การตรวจการได้ยิน/Hearing	(/) ดี / Yes	(/) ไม่ดี / No
การตรวจการมองเห็นสี/Color vision	(/) ดี / Yes	(/) ไม่ดี / No
การตรวจการได้ยินที่ปราศจากการใช้เครื่องมือช่วยฟัง/Unaided hearing satisfactory	(/) ดี / Yes	(/) ไม่ดี / No
การตรวจการได้ยินที่ปราศจากการใช้เครื่องมือช่วยฟังที่ใช้การตรวจการได้ยิน/Unaided hearing satisfactory	(/) ดี / Yes	(/) ไม่ดี / No
การตรวจการได้ยินที่ปราศจากการใช้เครื่องมือช่วยฟังที่ใช้การตรวจการได้ยิน/Unaided hearing satisfactory	(/) ดี / Yes	(/) ไม่ดี / No

วันที่สิ้นสุดการตรวจ/Date of Examination: 25 MAR 2021 วันหมดอายุ/Valid Until: 26 MAR 2023
วันที่ออกใบรับรอง/Date of Issuance: 26 MAR 2023

Signature of the Director of the Department of Occupational Health and Safety

